

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

HKV LEDS JUR, Ebba Skygge, 08-788 75 00,
ebba.skygge@mil.se

Yttrande över betänkandet En ny kamerabevakningslag, SOU 2017:55

Bakgrund

Försvarsmakten har i en remiss den 19 juni 2017 anmodats att yttra sig över betänkandet En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55).

Sammanfattning

Försvarsmakten håller i stort med utredningens förslag samt lagförslaget. Myndigheten har dock uppmärksammat flera förhållanden som bör tydliggöras och innehållsmässigt ändras, och lämnar i själva yttrandet förslag i detta avseende. Försvarsmakten motsätter sig utredningens förslag på en punkt, vilket framgår nedan.

Yttrande

Tillämpning av dataskyddsförordningen och dataskyddslagen på verksamhet utanför unionsrätten inom ramen för kamerabevakningslagen

Försvarsmaktens kärnuppgift är att upprätthålla och utveckla ett militärt försvar som ytterst kan möta ett väpnat angrepp. Grunden för Försvarsmaktens verksamhet ska vara förmågan till väpnad strid, se 1 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten. Den kärnverksamhet som bedrivs av Försvarsmakten faller alltså utanför det som regleras av unionsrätten.

Dataskyddslagsutredningen (SOU 2017:39) föreslår att bestämmelserna i dataskyddsförordningen i tillämpliga delar även ska gälla vid behandling av personuppgifter

(SKY)

Postadress

Försvarsmakten
107 85 Stockholm

Besöksadress

Lidingövägen 24

Telefon

08-788 75 00

Telefax

08-788 77 78

E-post, Internet

exp-hkv@mil.se

www.forsvarsmakten.se

som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten, dvs. verksamhet som rör nationell säkerhet och verksamhet på försvarsområdet. Detta förslag framförs på ett flertal ställen i betänkandet om en ny kamerabevakningslag. Ett sådant förslag innebär att ett regelverk görs tillämpligt utanför dess ursprungliga tillämpningsområde, utan att det på förhand har utretts vilka delar som rättsligt kan göras tillämpliga enligt nationell rätt. Då det är mycket svårt att på förhand överblicka de praktiska konsekvenserna av att fullt ut genomföra utredningens förslag, avråder Försvarsmakten från detta. Försvarsmakten har anfört samma invändning i sitt yttrande över betänkandet Ny dataskyddslag (SOU 2017:39).

Försvarssektorns särskilda behov av särreglering och sekretess har inte beaktats, varken inför den nya dataskyddslagen eller inför den nya kamerabevakningslagen.

Bevakning av skyddsobjekt

Enligt författningsförslaget (10 § 2) undantas bevakning av skyddsobjekt enligt vissa uppräknade bestämmelser i skyddslagen (2010:305) från kravet på tillstånd. Dock saknas i uppräknningen 5 § 5 skyddslagen, dvs. områden där ett Nato högkvarter eller en främmande stats militära styrka bedriver militär verksamhet inom ramen för samförståndsavtalet den 4 september 2014 mellan Sverige och Nato om värdlandsstöd. Försvarsmakten anser att undantaget från kravet på tillstånd även bör gälla bevakning av ett sådant skyddsobjekt.

Bevakning vid militära insatser och övningar

Enligt författningsförslaget (10 § 3) undantas bevakning som Försvarsmakten bedriver från ett fordon, fartyg eller luftfartyg som ett led i en militär insats eller militär övning. Förslaget innebär ingen ändring i förhållande till nuvarande kameraövervakningslag.

Bestämmelsen är plattformsberoende, dvs. knuten till fordon, fartyg och luftfartyg. Med hänsyn till den teknikutveckling som skett och till den säkerhetsutveckling som sker i vårt närområde, är denna bestämmelse gränssättande för att Försvarsmakten ska kunna lösa sina uppgifter. Försvarsmakten ska enligt 2 och 3b §§ förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten upptäcka och avvisa kränkningar av det svenska territoriet, samt leda och bedriva militär säkerhetstjänst. Försvarsmakten använder i allt större utsträckning utrustning för bildregistrering i militärt underrättelsesyfte. För att upptäcka hot mot territoriet, såsom bl.a. kränkningar, och utländskt spionage mot militär verksamhet bedriver Försvarsmakten bl.a. sjöövervakning och luftbevakning, med kameror. Bevakningsutrustning kan vidare användas för sådan militär underrättelseinhämtning som avses i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet. Avser inhämtningen personer kan den personuppgiftsbehandlingen dessutom omfattas av föreskrifterna i lagen (2007:258) och förordningen (2007:260) om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst.

För att Försvarsmakten ska kunna lösa sina uppgifter fullt ut är det myndighetens uppfattning att bestämmelsen görs teknik- och plattformsnötral, och därmed ges följande lydelse:

”3. bevakning som Försvarsmakten bedriver som ett led i en militär insats eller militär övning eller som behövs för att prova utrustning för sådan bevakning.”

Försvarsmakten föreslår vidare att motsvarande ändring bör göras även i författningsförslaget 17 § 4 avseende undantag från upplysningskravet.

Sanktionsavgifter

Försvarsmakten motsätter sig förslaget att tillsynsmyndigheten ges befogenhet att rikta sanktionsavgifter mot myndigheter. Försvarsmakten delar myndighetsdatalagsutredningens (SOU 2015:39) uppfattning att tillsynsmyndigheten inte ska ges befogenhet att rikta olika former av ekonomiska sanktioner mot myndigheter. Som framhålls i dataskyddslagsutredningen (SOU 2017:39, sid. 296) kan överträdelser ifråga om personuppgiftsbehandling för myndigheters del – utöver skadestånd enligt dataskyddsförordningen och flera straffsanktioner i brottsbalken – beivras med ansvar för tjänstefel. Mot denna bakgrund avstyrker Försvarsmakten förslaget om sanktionsavgifter för offentlig sektor.

I beredningen av detta ärende har deltagit försvarsjuristerna Magnus Sandbu och Katrin Feiz, avdelningsdirektör Zenobia Rosander och överstelöjtnant Jörgen Westerlund.

Detta yttrande har beslutats av chefsjurist Carin Bratt. Ärendet har föredragits av försvarsjurist Ebba Skygge.

Carin Bratt
Chefsjurist

Ebba Skygge

Sändlista

Regeringskansliet, Justitiedepartementet (papper och epost: ju.16@regeringskansliet.se)

Inom myndigheten

LEDS

INSS

MUST

LEDS JUR